

**M**ayın 6-da Beynəlxalq Muğam Mərkəzində Azərbaycan multikulturalizminin banisi ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 96-cı ildönümünə, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin (BBMM) yaradılmasının 5 illiyinə həsr edilmiş tədbir keçirilib. Tədbirdə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin Himayəçilik Şurasının üzvü Leyla Əliyeva iştirak edib.

Əvvəlcə Azərbaycanın dövlət himni səsləndirilib. Sonra BBMM-in icraçı direktoru Rəvan Həsənov çıxış edərək deyib ki, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 15 may tarixli Fərmanı ilə yaradılıb. Mərkəzin yaradılmasında əsas məqsəd ondan ibarət idi ki, Azərbaycanın sahib olduğu multikulturalizm dəyərləri, mədəniyyətlərarası və xalqlararası dostluq təbliğ olunsun. Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi, Azərbaycan dünyada multikulturalizm ünvanlarından biri kimi tanınır. Bu, dövlətimizin başçısının siyasətidir. BBMM də bu siyasətə öz töhfəsini verir. Sonra BBMM-in 5 illik fəaliyyətini əks etdirən videoçarx nümayiş olunub.

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin Himayəçilik Şurasının sədri, Azərbaycan Dillər Universitetinin rektoru Kamal Abdullayev ötən 5 il ərzində görülən işlərdən danışdı. Bildirib ki, multikulturalizmin mədəni, qururverici istiqamətini Prezident İlham Əliyev müəyyən edib. Dövlətimizin başçısı 5 il bundan əvvəl deyib ki, Azərbaycan xalqının qanındakı multikulturalizm əhval-ruhiyyəsini bütün dünya daha yaxşı bilməlidir.

Kamal Abdullayev deyib ki, Azərbaycanda müxtəlif dini konfessiyaların, etnik qrupların nümayəndələri qardaşlıq şəraitində yaşayırlar. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev sübut etdi ki, multikulturalizmin şərəfli və nikbin bir qütbü də var. BBMM yarananda dövlətimizin başçısı qarşıya vəzifə qoymuşdu ki, Azərbaycan multikulturalizmi hərəkatı bütün dünyanın nəzərinə çatdırılsın. Hesab edirik ki, BBMM bu vəzifənin öhdəsindən gəldi. Dünyanın 20-yə yaxın universitetində Azərbaycan multikulturalizmi fənni tədris olunur, dərslər çap edilir. Bu fənni keçən gənclər qış və yay məktəblərində iştirak edirlər.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Millelərarası münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Etibar Nəcəfov deyib ki, BBMM müasir dövrdə Azərbaycanın ictimai-siyasi, mədəni həyatında mühüm rol oynayır. Multikulturalizm Azərbaycanın dövlət siyasətidir. Bu siyasətin əsasında ölkənin etnik, dini, dil, mədəni müxtəlifliyinin qorunması durur. Bu siyasət ölkədəki inteqrasiya siyasətini möhkəmləndirir. Mərkəz Azərbaycanın multikulturalizm siyasətinin həyata keçirilməsində mühüm rol oynayır. Multikulturalizm siyasəti həm daxili, həm xarici siyasətdə özünü açıq büruzə verir. BBMM ölkəmizin əhalisinə



## Leyla Əliyeva Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin yaradılmasının 5 illiyinə həsr edilmiş tədbirdə iştirak edib



razizm fənninə böyük diqqət göstərilir. "Multikulturalizmə giriş" fənni bakalavr, "Azərbaycan multikulturalizmi" fənni isə magistr pilləsində tədris olunacaq.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Gündüz İsmayılov deyib ki, Dövlət Komitəsi ötən 5 ildə BBMM-lə yaxından əməkdaşlıq edib. Multikulturalizm Azərbaycan xalqının yüzilliklər ərzində yığdığı böyük mənəvi sərmayədir. Prezident İlham Əliyevin uğurlu siyasəti nəticəsində BBMM Azərbaycan həqiqətlərini, ölkəmizin imicinin daha da yaxşılaşdırılması baxımından önəmli bazaya çevrilib. Dövlətimizin başçısının uzaqgörən siyasəti nəticəsində mənəvi sərmayə cəmiyyətimizin, dövlətimizin milli təhlükəsizliyi baxımından da önəmli amilə çevrilib. BBMM-in fəaliyyəti, həmçinin Azərbaycan xalqının mənəvi zənginliyinin, Qarabağ həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasına kömək edir.

ya dövlətləri, ölkəmizə gələn qonaqlar tərəfindən də etiraf edildiyini və yüksək qiymətləndirildiyini bildiriblər. Azərbaycanda multikulturalizmin həyat təzi olduğu, ölkəmizdə multikultural dəyərlərin, tolerantlıq ənənələrinin əsrlərə söykəndiyi qeyd edilib. Azərbaycanın multikultural dəyərlərinin dünyada tanınması baxımından BBMM-in fəaliyyəti yüksək qiymətləndirilib.

BBMM-in ABŞ nümayəndəliyinin rəhbəri Janna Skot multikulturalizmin etnik mənsubiyətindən, dilindən, dinindən asılı olmayaraq Azərbaycanın hər bir vətəndaşının gündəlik həyat tərzinə çevrildiyini və bunun təqdirəlayiq olduğunu deyib. J.Skot BBMM-in fəaliyyətindən danışaraq bildirib ki, Mərkəzin sayəsində Azərbaycanda baş verən hadisələr, buradakı multikultural mühit barədə məlumat almaq mümkündür.

BBMM-in Moldova nümayəndəliyinin rəhbəri Aurelia Qriqoriu multikulturalizmin Azərbaycanda həyat təzi olduğunu qeyd edib. O deyib ki, indi dünya təhlükə ilə üzləşib, ekstremizm yaşanır. Bu siyasətin sonu yoxdur. Bu siyasətə alternativ olaraq Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev özünün uzaqgörən, müdrik siyasəti ilə göstərdi. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev göstərdi ki, çıxış yolu multikulturalizm siyasətidir. Multikulturalizm Azərbaycanda dövlət siyasətidir. Bu, bir fenomendir. Azərbaycanın 20 faiz torpaqları işğal altındadır, 1 milyondan çox qaçqın və məcburi köçkün var. Buna baxmayaraq Azərbaycan sülh, hörmət insansevərlik ab-havasını təmin edir. Azərbaycan dünyanın 5 ən tolerant ölkəsi sıyahısındadır və dini tolerantlığın nümunəsi sayılır.

BBMM-in Almaniya nümayəndəliyinin rəhbəri Birgit Vaysgerber deyib ki, o, Azərbaycana olan sevgisini Almaniya xalqına aşılamaq istəyir. O, Azərbaycanın tarixi, mədəniyyəti, adət-ənənələri ilə yaxından tanış olmaq imkanını əldə etdiyi üçün BBMM-ə təşəkkürünü bildirib. Yubiley tədbiri bədii hissə ilə davam edib. Tədbir çərçivəsində, həmçinin gənc rəssamların multikulturalizm mövzusunda həsr edilən rəsm əsərlərindən ibarət sərgi təşkil olunub.



Azərbaycan multikulturalizmi siyasətinin əsaslarını çatdırır. Bu istiqamətdə mərkəzin layihələrindən biri də ali məktəblərdə tədris olunan "Multikulturalizmə giriş" və "Azərbaycan multikulturalizmi" fənləridir. Bu layihə 2015-ci ildən həyata keçirilir. Bu fənn seçmə fənn idi. Ötən 4 il ərzində onun əhəmiyyəti özünü büruzə verdi və qərara alındı ki, bu fənn məcburi fənn kimi tədris olunsun. Bu fənn gənclərdə Azərbaycanın multikulturalizm siyasəti, ölkəmizdə etnik-mədəni müxtəlifliyin qorunması istiqamətində aparılan işlər haqqında bilikləri artırır.

Təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov deyib ki, Azərbaycanın qədim tarixi, zəngin mədəniyyəti var. Bu mədəniyyət qorunub saxlanılır və nəsil-dən-nəslə ötürülür. Azərbaycan xalqı digər mədəniyyətlərə, dinlərə hörmətlə yanaşır. Bu, bizim qanımızdadır. Ölkəmizdə bu gün bir çox mədəniyyət nümunələri qorunub saxlanılır və onlara hörmətlə yanaşılır. Bu, Azərbaycan xalqının böyüklüyünü göstərir. Əcdadlarımız bu ənənəni qoruyub saxlayırlar.

Nazir müavini qeyd edib ki, Azərbaycanda multikulturalizm siyasəti dövlət siyasəti səviyyəsinə qaldırılıb. BBMM-in 7 ölkədə filialı fəaliyyət göstərir. Ölkəmizdə multikulturalizm siyasəti sahəsində əldə etdiyi uğurların dünyada



BBMM-in Himayəçilik Şurasının üzvü Aleksandr Şarovski, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi sədrinin müavini Fuad Nurullayev, Bakı Dağ Yəhudiləri dini icmasının sədri Melih Yevdayev, Roma Katolik Kilsəsinin ordinarisi Vladimir Fekete Azərbaycandakı multikultural, tolerant mühitin üstünlüklərindən danışdı. Onlar Azərbaycanın multikulturalizm siyasəti sahəsində əldə etdiyi uğurların dünyada